

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เมื่อวานไปหวัหินมา เห็นไหม พอเราไปหวัหินมา กาลเวลามันสมานหัวใจของคน กาลเวลานะ เวลาเมื่อเหตุการณ์กระทบกระทั่งกันมาก็คิดว่าไม่เข้าใจสิ่งใดๆ เลย พอไปอยู่ที่ตรงนี้ เมื่อวานมากราบ มาดีใจยิ้มแย้มแจ่มใสในนะ กาลเวลาสมานแผลใจ เห็นไหม บอกว่าขอบคุณมาก ขอบคุณมาก ขอบคุณมากเพราะอะไร เพราะว่าครูบาอาจารย์เอ็ดแล้วเสียใจ มีปัญหาคิดตั้งใจตัวเองแล้วไม่ได้ตั้งใจตัวเองก็เสียใจ คิดว่าตัวเองคิดถูกนะ

กิเลสทั้งนั้น! กิเลสของเราคิดของเราเอง แล้วพ้อออกไป พ้อกาลเวลามันผ่านไป มองกลับมานะ ครูบาอาจารย์ไม่ผิดแต่เราผิดทั้งนั้นเลย เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ท่านเอ็ดใครนะ ท่านเอ็ดกิเลสของเราแต่เรามันไม่เห็นนะ เราไม่เข้าใจหรือ

พ่อแม่รักลูกขนาดไหน ใจครูบาอาจารย์นะ ศาสนทายาทนะ เราสร้างศาสนทายาทกัน แล้วศาสนทายาทของเรามันศาสนทายาทของกิเลสใจ เพราะความเห็นของเราเวลาประพฤติปฏิบัติไปก็ความเห็นของเราแล้วมันคิดในดีก็ว่าเป็นความดี ทำความดีเป็นดีหมด ทุกอย่างทำดี ทำดีขนาดนี้ทำไม ท่านเอ็ด ทำดีขนาดนี้ ก็ไปคิดในดี พ้อไปคิดในดีปั๊บก็เอาไม้บรรทัดไปวัดคนอื่นไง คนนี้ผิด คนนี้ผิด คนนี้ผิด เอาไม้บรรทัดไปวัดคนอื่น

ไม้บรรทัดเขาไว้วัดใจเรานะ ข้อวัตรปฏิบัติเอาไว้วัดหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรา ดูที่ใจของเรา ถ้ามีภวาสวะ มีภพ มีความคิด มีสถานที่ตั้ง ผิดทั้งนั้น ผิดทั้งนั้นเลย ถ้ามีความรู้สึกนี้ผิดหมดเลย เพราะความรู้สึกอันนี้มันมาจากภวาสวะ มันมาจากภพ มันมาจากความรู้สึกของเรา มันมาจากอวิชา

ถ้าอวิชายังมีอยู่นะ ความเห็นของเรามันบวกด้วยความเห็นของเรา ถ้าความเห็นของเรา อันนี้มันเป็นกิเลสทั้งนั้น เพราะกิเลสของเรามันว่าเป็นความดี ดีดี ดีของใคร ดีของธรรมะพระพุทธเจ้า

ธรรมะที่เป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ชีวิตก็เป็นธรรมชาติ กิเลสก็เป็นธรรมชาติ การเกิด-ดับเป็นเรื่องของธรรมชาติ

กิเลสนี้เป็นธรรมชาติอันหนึ่งนะ เพราะมันอยู่กับใจ มันครอบครองใจไป แล้วใจอยู่ในอำนาจของมันตลอดไป มันควบคุมหัวใจตลอดไป แล้วมันก็อ้างธรรมะไง กิเลสบังเงา บังเงาว่าสิ่งนี้เป็นธรรม สิ่งนี้เป็นธรรม แล้วทำไมคนอื่นทำไมไม่เหมือนเรา เราทำคุณงามความดีขนาดนี้ทำไมคนอื่นเขาทำไมเหมือนเรา ทำไมคนอื่นเขาขัดแย้งกับเราไปตลอดเวลาเลย เพราะอะไร เพราะเราติดในความดีของเราไง

ถ้าเป็นความจริง มันไม่ติดความดีของเราละ ความดีคือความดี ความดีทั้งหมด ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ทำคุณงามความดีทั้งหมดเลย มันเป็นเรื่องของความดี สัจจะความจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีต้องได้ดีจริงๆ เพราะเราทั้งหมดไปแล้ว เราไม่ติดในความดีของเรา ความดีอันนี้เป็นความดีที่บริสุทธิ์ แต่ความดีเป็นของๆ เรา เห็นไหม ภวาสวะ ตัวจิต มันยึดใจ เราทำความดีนั้นจะต้องได้สิ่งตอบแทนที่เป็นความดี เราถึงโอดโอยกันอยู่นี่ไง ทำดีตลอดไม่ได้ความดีเลย ใครก็ทำดีทั้งนั้นเลย ทำไมตอบสนองไม่เป็นความดี?

ไม่เป็น! ไม่เป็นเพราะเราไปติดในดี ความดีอันนั้นเป็นกิเลส เราทำสิ่งที่เป็นความดีแล้วเราไปติดในความดี แล้วให้ตอบสนองเป็นความดี

ไม่ต้องการ! กรุณาอาจารย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะไม่ต้องการสิ่งใดจากพวกเราเลย วางธรรมศาสนาไว้นะ วางศาสนาเอาไว้เป็นเครื่องดำเนินของเรา เป็นเครื่องดำเนินหรือสัตว์ขนสัตว์ เห็นไหม จะรู้สัตว์ขนสัตว์เพื่อเป็นผลประโยชน์ของสัตว์แต่ละสัตว์ดวงนั้น ทำคุณงามความดีขนาดไหน ไม่ต้องมาตอบสนองให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย

คูตี เวลาครูบาอาจารย์ท่านเสียไป เห็นไหม เราจะทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ครูบาอาจารย์ ไม่ต้อง! ท่านอิมเต็มของท่านแล้ว เราทำความดีเพื่อเราต่างหาก แต่เวลาทำความดีนะ ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก นึกที่ไหน นึกขึ้นมาเป็นความดีของเรา เราจะทำความดีของเรา เราน้อมถึงท่าน นึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

คูตี คนมีบารมีนะ คนมีศีลธรรม คูตี เกิดมามีบุญบารมีมาก บารมีอยู่ที่ไหน อยู่ที่การยอมรับใจนี้เรายอมรับนะ ยอมรับความดีของท่าน เราเคยเห็นพระพุทธเจ้าใหม่ นี่ ๒,๐๐๐ กว่าปีใครเคยเห็นพระพุทธเจ้าบ้าง? ทำไมยอมรับพระพุทธเจ้าได้ กราบได้เต็มหัวใจ? ใครเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบ้าง? ไม่เห็นเลย แต่ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต เพราะอะไร เพราะใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่สิ้นกิเลส ใจของเราก็ก่อนกิเลสได้นะ เพราะใจของเรา ความรู้สึกนี้

เวลาทฤษฎี เห็นใหม่ เราพูดบ่อยมากเลย บอกว่าปลวกมันกินนะ พระไตรปิฎกอยู่ตามภาคอีสาน เขาต้องหล่อน้ำไว้ เห็นใหม่ หอไตรที่เขาหล่อน้ำไว้เพราะว่าปลวกมันกิน ปลวกมันกินเข้าไปเลย แล้วศึกษามาแล้วไปยึดเป็นของเรา ถ้ายึดมันเมื่อไหร่ผิดหมด ยึดเมื่อไหร่ผิดหมดเลย

แต่ถ้าเป็นวิธีการ เป็นแนวทางเข้าไปหาความจริง อันนั้นถูกต้อง เพราะพระไตรปิฎกทั้งหมดชี้เข้ามาที่ใจ พระไตรปิฎกเป็นกิจของธรรม เป็นทฤษฎี ไม่มีผลเลย พระไตรปิฎกไม่มีผล ไม่มีผลของธรรมะเลย ผลของธรรมะคือหัวใจที่ไปศึกษามันต่างหาก ใจที่ไปศึกษาธรรมะนั้นแล้วรู้สึกธรรมะนั้น อันนี้ธรรม อันนี้เป็นอันนี้ เห็นใหม่

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เพราะอะไร เพราะสมาธิธรรมนั้นเป็นของเรา ปัญญาธรรมก็เป็นของเรา ปัญญาที่เกิดขึ้นมาเป็นของเรานะ ของเราเพราะอะไร เพราะเป็นปัจจัยจัดตั้ง มันสันติทิวโก มันรู้จากตัวเอง อ้อๆ ซึ่งมาก ซึ่งมากเลยเพราะไม่ต้องทบทวน ไม่ต้องไปตรวจสอบกับใครทั้งสิ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตอยู่แล้ว มันรู้เหมือนกัน

ถ้ามันรู้ไม่เหมือนกันนะ ทำไมสมณโคตมนี้องค์ที่ ๔ เห็นใหม่ แล้วองค์ต่อไปพระศรีอริยเมตไตรยนะ อนาคตวงศ์อีก ๑๐ พระองค์ อริยสัจเหมือนกันหมดเลย ถ้าเหมือนกันหมดนะ ทุกคนจะวิตกวิจารณ์มาก ทำอย่างนี้จะถูกหรือไม่ถูก ทำอย่างนี้ถูกหรือไม่ถูก ถูกหรือไม่ถูกมันอยู่ที่ใจเรา มันเอ๊ะๆ ไปตลอด อ้อๆ ตลอดไป อ้อ..นั่นถูกหมด แต่ถ้ายังพูดอยู่ผิดหมด! ผิดหมด!

ผิดเพราะอะไร เพราะเราส่งออก เรารู้ออกไป เราใช้อากาที่มันเป็น แต่ไม่รู้จักตัวมันเอง อากาที่เป็นอาการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมนี้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหมดเลย

ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติมันแปรสภาพ อรูปธรรมแปรสภาพไม่ได้ ธรรมะไม่มีการแปรสภาพ ธรรมะคงที่ แล้วคงที่เป็นอัตตาใหม่ คงที่ไม่เป็นอัตตา เป็นอัตตาเป็นภพ อัตตาเป็นภพ อัตตาเป็นตัวตน อนัตตาแปรสภาพ ธรรมแปรสภาพได้อย่างไร? ธรรมะแปรสภาพได้หรือ?

ถ้าธรรมะแปรสภาพเป็นรูปธรรม คือเป็นอนิจจังอยู่ สัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวะธรรมเป็นธรรมชาติ มันแปรสภาพตลอดเวลา ใจก็เป็นธรรมชาติ

สิ่งที่มันแปรปรวนอยู่แล้วแต่เราไม่รู้จักมัน เราไม่เข้าใจมัน แล้วเราไปยึดมันไว้ ทำแล้วเป็นความดีๆ พยายามจะยึดไว้ หน่วงเหนี่ยวไว้ มันก็อยู่กับเราไม่ได้ วันเวลาหน่วงเหนี่ยวอยู่กับเราไม่ได้ วันเวลามันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อนิจจังตลอดเวลา สัพเพ ชัมมา อนัตตา มันแปรตลอดเวลา

แต่ธรรมะแท้ๆ ไม่แปร! ไม่แปรเพราะอะไร เพราะมันพ้นจากวิภวณะ มันไม่หมุนไปตามธรรมชาติ มันอยู่ของมันคงที่ของมัน เราถึงเป็นผู้ดูใจ

คู่มือชีวิตของเรา โลกนี้คือละคร ทุกคนต้องเวียนตายเวียนเกิดไปตามธรรมชาติของมันตลอดไป ดีหรือชั่วมันไปตามธรรมชาติของมัน แต่สัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวะที่เราเห็นสัจจะความจริงแล้ว แล้วชำระล้างของมัน ชำระล้างนะ ชำระด้วยมรรคญาณ มรรคญาณเกิดขึ้นมาได้อย่างไร มรรคญาณเกิดขึ้นมาเป็นโลกุตตรธรรม

สิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นโลกียธรรมทั้งหมด โลภียะเพราะมันมีตัวตน โลภียะเพราะเรา ถ้ามีเรามีโลภียะทั้งหมดเลย สิ่งที่เป็น โลภียะนี้หมุนออกไป ปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดว่าเป็นโลกียปัญญา เป็นโลกียะทั้งหมดเลยเพราะเกิดจากโลกทัศน์ เกิดจากความเห็น เกิดจากใจ ธรรมะเกิดจากไหน มรรคญาณเกิดขึ้นมาจากไหน ก็เกิดขึ้นมาจากใจ แต่เพราะมีสัมมาสมาธิไง เพราะมีสัมมาสมาธิกดตัวตนไว้ก่อน ถ้าตัวตนมีอยู่เป็นสมาธิไม่ได้

สิ่งที่รู้ว่าว่างไม่ใช่สมาธิ เพราะจิตมันออกไปรู้ความว่าง ออกไปรู้ข้างนอก แต่ตัวมันเองว่าง นี้
 ใจ ภาวสวะมันสงบตัวลง ถ้าภาวสวะสงบตัวลง ภาวสวะนะ ตั๊กพ ตั๊กวิชาสงบตัวลง ตัวมันเกิด
 ธรรมขึ้นมา นี่หน่อของธรรมนะ แดกหน่อขึ้นมาจากใจ เห็นไหม นี่พาหะ เครื่องดำเนิน คุณี พาหะพา
 เรามาที่นี่ แต่เราไม่ติดมัน เราปล่อยไว้ตามความจริงเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน สภาวธรรมที่มันเป็นสัพเพ ชัมมา อนัตตา มันเกิดขึ้นมาจากใจของเรา แต่มันไม่
 เป็นความจริง เราทิ้งมันเมื่อไหร่ มันรวมตัวเมื่อไหร่ เราทิ้งมันเมื่อไหร่ นั่นนะ พาหะทิ้งไว้ที่จอด เห็น
 ไหม แล้วเราขึ้นมาจากฝั่ง เราขึ้นมาจากสถานที่

ใจก็เหมือนกัน ถ้ามันทำลายตัวมันเองแล้วมันจะพ้นออกไป เห็นไหม สิ่งที่พ้นออกไปเกิดจาก
 การกระทำนะ มันละเอียดมาก ละเอียดๆ ละเอียดจนต้องมีครูบาอาจารย์คอยประคองไป เห็นไหม ถ้า
 ไม่มีใครประคองไป พอว่าสัมผัสสิ่งใด เห็นไหม มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด มรรคหยาบๆ แล้วมัน
 ละเอียดไม่ได้ มันเจริญเติบโตไม่ได้เพราะความยึดของเรา เราไปยึดความเห็นของเราใจ สิ่งนี้เป็นความ
 จริง สิ่งนี้เป็นความจริง มรรคหยาบๆ นะ

สัมมาอาชีวะคือเลี้ยงชีพชอบ ไอนั้นมันมรรคของคฤหัสถ์เขาจะ มรรคของอริยภูมิเป็นอย่างนั้น
 เหนือ? มรรคของอริยภูมิมันเกิดอย่างไร? นี่เลี้ยงชีพชอบ เลี้ยงอารมณ์ที่เกิดนะ โลกีย์ปัญญาก็ผิดแล้ว
 มิฉฉาแล้ว เพราะมันเป็นปัญญาของโลก เป็นปัญญาในโลก แล้วโลกุตตรปัญญา ปัญญาที่พ้นจากโลก

นี่ใจ มรรคละเอียดมันจะละเอียดเข้าไป เอามรรคหยาบมากันไว้แล้วมันละเอียดไม่ได้ เพราะ
 อะไร เพราะไม่ยอมให้มันละเอียด ถ้าละเอียดกลัวจะผิดใจ กลัวจะผิดพลาด กลัวจะตกไปในเหว กลัว
 จะไม่เป็นความจริง ต้องยืนอยู่บนภพ ยืนอยู่บนความคิด ยืนอยู่บนความรู้สึกของตัว ยืนอยู่บนความยึด
 มันถึถึมัน ถึถึเป็นอย่างนี้ทั้งหมดเลย แล้วมันละเอียดไม่ได้ เพราะอะไร เพราะไปติดในมรรคหยาบๆ
 ใจ มรรคของคฤหัสถ์เขา ไม่ใช่มรรคของอริยภูมิ

ปฏุชชน กัลยาณปฏุชชน เป็นปฏุชชนนี้ควบคุมจิตไม่ได้เลย เพราะมันไปตามรูป รส กลิ่น เสียง บ่วง
 ของมาร พวงดอกไม้แห่งมาร รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร กัลยาณ

ปฤชเห็นโทษของบ่วงของมาร ละทิ้งรูป รส กลิ่น เสียงไว้ตามความเป็นจริง รูป รส กลิ่น เสียงไม่เคยให้โทษใครเลย ใ้อมารมันไม่รู้ ใ้อมารมันโง่ มันเข้าไปยึดรูป รส กลิ่น เสียงเอง

แต่พอปัญญามันรู้ทันของตัวเอง มันปล่อยรูป รส กลิ่น เสียงไว้ตามความเป็นจริง เห็นไหม รูป รส กลิ่น เสียงให้โทษใคร ไม่ให้โทษใครเลย ไม่ให้โทษใครเลย แต่เพราะความโง่ของจิต เห็นไหม นี้ กัลยาณปฤชณ แล้วมันยกขึ้นโศดาปัตติมรรค โศดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามิมรรค อนาคามีผล เข้าไปเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป เห็นไหม ปัญญามันจะหมุนเข้าไปตามสัจจะ ความจริงของมัน มันหมุนเข้ามา มันหมุนเข้ามา มันเป็นความจริงของมัน

สิ่งที่เราไม่รู้เท่าไร ไม่รู้เท่าเราก้ไปยึด ยึดว่าสิ่งนี้เป็นความถูกต้อง ถ้าคนทำไม่เหมือนเรา เราก้มีความยึดมั่นถือมั่นของความเห็นของใจ แล้วก็ไปโทษเขาไง ธรรมและวินัยมีไว้ไปแก้เรานะ ธรรมวินัยไม่แก้คนอื่นเลย ธรรมวินัยของแต่ละบุคคลแก้หัวใจของเรา ใจของเราถ้าเราพ้น เห็นไหม นี้ศาสน ทายาท ศาสนทายาทเกิดที่นี้ละ

ธรรมเกิดจากหัวใจนะ ไม่ได้เกิดจากตู้พระไตรปิฎก ตู้พระไตรปิฎกเป็นวิธีการ เป็นเครื่อง ชีบोक แต่จริงๆ แล้วมันเกิดกลางหัวใจ ตู้พระไตรปิฎกเคลื่อนที่ ตู้พระไตรปิฎกอยู่กับเรา เปิดกลาง หัวใจเลย แล้วเปิดเมื่อไหร่ก็ได้ รู้ไปหมด เพราะอะไร เพราะผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต มันจะรู้ สัจจะความจริงหมดเลย สัจจะความจริงเพราะอะไร เพราะความคิดอย่างนี้เป็นโลก ความคิดอย่างนี้เป็นธรรม คิดในธรรมก็ไปไม่รอด ทั้งทั้งโลกนะ ทั้งทั้งดีและชั่วแล้วจิตมันจะพ้นออกไป

ถ้าพ้นออกไป มันจะรู้เท่า เห็นไหม นี้วุฒิกภาวะของใจ ใจมันเป็นไปได้นะ เป็นไปได้ มีการ กระทำ มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ ไม่อย่างนั้นเราคิดหมด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามา รื้อสัตว์ฆนสัตว์นะ ตรัสรู้ขึ้นมาแล้วจะสอนใครได้หนอ คุณิ คุณุพุทธปัญญาขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าสิ ยังวิตกวิจารณ์ขนาดนั้นว่าจะสอนใครได้หนอ? จะสอนใครได้หนอ?

แล้วเรามาสอนกันแบบเด็กๆ ท่องจำกันมา วัดกันมานะ วัดผล วัดผล สมาธิลงคะแนนได้สมาธิ
เอาคะแนนขึ้นมาวัดกัน ไม่ใช่! คะแนนเป็นคะแนน เรากดก็ได้ กดคะแนนก็ขึ้น แต่เป็นสมาธิจริงไหม?
เป็นปัญญาจริงไหม? เป็นสิ่งที่ละกิลเสจริงไหม? แก่สงสัยในหัวใจได้ไหม? รู้เท่ากับใจได้ไหม? เอวัง